

RAAMATUKOGU UUDISED

HARJU MAAKONNARAAMATUKOGU INFOLEHT

Nr 95 (juuni 2019)

Oleme jõudnud 2019. aastasse, mis on kuulutatud nii eesti keele kui ka laulupeoaastaks. Eesti keele aastaga tähistame eesti keele seadustamist riigikeelena sajand tagasi. Eesti keelest kui riigikeelest räägiti esimest korda 4. juunil 1919. aastal vastuvõetud eelkonstitutsioonilises aktis, ametliku riigikeele staatus kinnitati aga 1920. aastal Eesti Vabariigi esimeses põhiseaduses. Eesti keele aasta 2019 tegevused ja sündmused toimuvad igal kuul.

Eesti esimese üldlaulupeo 150. aastapäeva tähistame tänavu samuti pea igal kuul. Tähtsaimad ettevõtmised on Tartu laulupidu ehk laulupeo 150. sünnipäev ning Tallinnas toimuv XXVII laulu- ja XX tantsupidu. Kahe peo vahel toimub väliseestlaste festival ESTO 2019.

ALGUPÄRASE LASTEKIRJANDUSE PÄEV

TARTU LINNARAAMATUKOGUS 11. aprillil

Alates 1999. aastast on toimunud Tartu O. Lutsu nim Linnaraamatukogus Algupärase lastekirjanduse päev. Seda sündmust veab Tartu Linnaraamatukogu laste- ja noortekirjanduse osakonna juhataja Ädu Neemre. Sisuliselt on see päev kirjanduskonverents, mis pakub võimaluse kokkusaamiseks ja eesti lastekirjanduse hetkeseisu üle arutamiseks neile, kes selle temaatikaga puutuvad kokku igapäevaselt: kirjanikud, kirjastajad, kirjandusteadlased ja kriitikud, pedagoogid, raamatukoguhoidjad. Ka õpilastele on antud võimalus omi mõtteid väljendada. Igal aastal on valitud fookusse oma teema. Sellel aastal oli päeva pealkirjaks „Ridade vahele peidetud“.

Alljärnevalt mõned tähelepanekud sisukast päevast.

Päeva alustuseks luges oma luuletusi konkursi „Luuleprõmm“ laureaat Triin Hommik („Kuldsed lehed“, „Tühjad sõnad“, „Kutse“ jt).

Arne Merilai (kirjandusteadlane ja kirjanik, kirjandusteadusliku sarja „Studia litteraria Estonica“ peatoimetaja) ettekande pealkiri oli „Kahekeelne klassika“. Ettekanne keskendus Oidipuse-teema tõlgendamisele: eri ajastutel on see olnud erinev (Aristoteles, Nietzsche, Hegel, Freud). Teema käsitus oli üdini kirjandusteaduslik ja kaasamõtlemiseks oleks nõudnud eelnevat ettevalmistust.

Kai Karell-Narruski ettekande „Võlusõnad...“ peateema oli muinasjutu edastamine lastele: kas jutustada või lugeda ette. Kai arvates peaks rahvamuinasjutte jutustama ja kunstmuinasjutte (autoriga) ette lugema. Muinasjutu vahendamisel pole vaja teksti dramatiseerida ja kuna ka häälikutel on tähendus, siis pole vaja vokaale rõhutada. Muinasjuttu võiks edasi anda rahulikult, liigse emotsioonita, aeglaselt. Muinasjutt tuleks valida eakohasusest lähtudes. Ka illustratsioonidel on tähtsus – hea pilt räägib oma loo. Pilt aitab lapsel omastada uusi sõnu. Samas ei anna pilt lapse fantaasiale piisavalt ruumi.

Polina Tšerkassova on vene päritolu eesti antropoloog, muusik ja muinasjutuvestja. Kirjanduspäevale oli ta kutsutud eelkõige kui jutuvestja. Oma jutustamist täiendab ta musitseerides autentsetel pillidel. Jutustamine koos muusikaga on levinud näiteks Aafrikas ja Irimaal. Polina arvates on kuulamise oskus väga oluline, sest kuulamise mõju inimesele tuleb läbi jutustaja. Jutustajal on suur vastutus, sest ta annab läbi jutuvestmise edasi eelkõige eluväärtusi. Polinal on ilmunud plaad „Helisevad muinaslood“, mille väljaandmist toetas Hooandja.

Lastekirjanduse uurija Jaanika Palm püstitas oma ettekandes „Tekst kui vahepeatus“ küsimuse: kas lapsed loevad teisiti kui täiskasvanud? Tekstiga tahab kirjanik alati midagi öelda ja lähtub iseendast. Mõtte saab tekst kokkupuutes lugejaga. Nii mõnigi kirjanik on öelnud küsimuse: mis te sellega öelda tahtsite? peale, et üks kriitikud ütlevad.

Reale: autor – teos – lugeja on lisandunud vahendaja. Vahendajad on kirjastajad, õpetajad, raamatukoguhoidjad, vanemad, sõbrad jt. Juba kirjutades arvestatakse vahendajatega, et neile meeldida(et kirjustataks, et ostetaks, et soovitataks). Kaasa töötab marketing, et kirjandust ostetaks, selleks tehakse sarju, raamatud on kaastoodetega, loeb nimekirjades olemine. Vahendajate jaoks on tihti lugejamäärang nendega kooskõlastatud, antud otsene lugejamäärang

või on see antud autori poolt teksti sees. Kes täiskasvanutest loevad lasteraamatuid? Loevad vahendajad teatud eesmärgiga ja loetakse lihtsalt huvist.

Pireti ja Jüri Mildeberg kohtumine oli sõnastatud pealkirjaga „Ridade juurde joonistatud“. Pireti esimene illustreeritud raamat ilmus 1984. aastal ja oli tiraažiga 60 000. Tänapäevaks on ilmunud Pireti illustratsioonidega 40 raamatut. Varem oli raamatute illustreerimine kitsalt ERKI haridusega kunstnike pärusmaa, nüüdsel ajal tänu arvuti võidukäigule on illustreerijaid palju, aga tase ka ebaühtlasem ja tiraažid väiksemad.

Piret rääkis tehnikatest, mida ta kasutab, need on peamiselt joonistus ja akvarell, samuti kollaaž. Meil oli võimalus oma silmaga näha tema originaalillustratsioone. Tema lemmikkujutatavad on loomad.

Jüri Mildeberg on samuti vabakutseline. Jüri on töötanud õlipastellidega ja teinud graafikat. Ta ütles, et temal on enne tekst, siis tuleb pilt. Tema mõjutajateks on olnud Reindorff, Škop. Huvitav projekt oli Cervantese raamatu illustreerimine. Sellest võttis osa 150 maa kunstnikku. Selleks saadeti käsitsivalmistatud paber ja teksti kirjutas illustratsiooni juurde Paul-Eerik Rummo.

Jüri näitas joonistust, mis on tehtud Doris Kareva poemi „Linnukese mure“ juurde. See kirjastuse Verb välja antud teos on rullraamat, nagu neid tehti ammustel aegadel

Lääne Maakonna Keskraamatukogu lasteosakonna bibliograaf Krista Kumberg tegi ülevaate lastele suunatud raamatutest, mis räägivad Eestist erinevate nurkade alt. Ka lastele suunatud kirjanduse puhul on tähtis, et vaba Eestit ei võetaks iseenesestmõistetavana. Eesti 100. sünnipäeva puhul lastele ilukirjandust ei ilmunud.

Ilmus aga aimekirjandust. Eve Hele Sitsi raamatus „*Mooni ja Eestimaa raamat*“ käib Mooni koos perega kõigis 15 maakonnas ja kirjeldab, mida ta seal nägi. Hilli Ranna raamatus „*Esimene A klass ja Eesti sünnipäev*“ valmistuvad lapsed nii Eesti kui endi sünnipäevadeks. Raamat „*Mina ja minu kodumaa Eesti*“ sisaldab palju fotosid ja fakte, annab niimoodi lapsele eakohase ja tervikliku pildi kodumaast. Raamatus on ka laste soovid kodumaale. Aidi Valliku raamat „*Laste oma Eesti*“ avatakse Eestit läbi mängu. Tiia Toometi „*Minu kodu on Eestimaa*“ on sisuliselt reisiraamat. Epp Petrone raamat „*Meie Eesti*“ on lõbus ja hariv Eesti tutvustus läbi ema ja tütre dialoogi, kaasas töövihik. Kätlin Vainola „*Minu Eesti seiklus*“ - Eesti-teemad ainetundide kaupa, sellest on ka venekeelne variant.

Eesti elu tegelastest ilmus mitu raamatut: Lauri Vahtre „*Meie suured tegijad. Eesti lapse raamat*“ – vigurjutu sees on avastamiseks ka hariv tõetera. Loone Ots „*Kuulsad ja naljakad eestlased: 250 tõestisündinud lugu*“ – kirjutatud ilukirjanduslikus võtmes. Jaak Urmet „*Hurdast Pärnani*“ – raamat Eesti suurkujudest, kes on teinud midagi sellist, mis on muutnud teiste inimeste elu ilusamaks või paremaks. Märksõnadeks „ilus“, „hea“, „suur“, „oluline“. Kätlin Vainola raamat „*Lood julgetest Eesti tüdrukutest*“ – 30 silmapaistvat naist, kes igaüks omal moel on mõjutanud Eesti elu. Kõigi nende lood viivad otsapidi lapsepõlve. Nimetatud raamatute puhul on isikute kattuvusi vähe, kõigis raamatutes on erinev lähenemine.

Mari Niitra ettekanne „Kvanthüpped ja eksistentsiaalne tolmu“ käsitles Ilmar Tomuski „*Algaja ajaränduri seiklused*“ tagapõhja, milleks on teaduslik aspekt (kvantfüüsika). Andrus Kivirähku „*Tilda ja tolmuaheldas*“ mõtestab eksistentsiaalseid probleeme.

Lea Mäeste

Harju Maakonnaraamatukogu

MAARDU LINNA RAAMATUKOGU KEVADISI SÜNDMUSI

EESTI KEELE TUNNID

EESTI KEELE AASTA 2019 raames viis Maardu Linna Raamatukogu läbi õpilastele eesti keele tunnid koostöös Maardu Gümnaasiumi ja Maardu Põhikooliga. Teemaks oli raamatukogu. Tuletasime meelde, mida täpsemalt raamatukogus teha saab ja kuidas sobivaid raamatuid ja ajakirju leida.

Raamatukogu direktor Jelena Leks rääkis õpilastele olulisematest tegevustest raamatukogus.

LASTERAAMATUPÄEV

Maardu Linna Raamatukogu tähistas lasteraamatupäeva koos lastega. Meil oli külas lasteaed Rõõm. Rääkisime oma lemmikraamatutest ja vaatasime erinevaid lasteraamatuid. Jutustasime lastele N. Nosovi muinasjutu „Totu ja tema sõbrad“. Koos lastega joonistasime pilte raamatutegelastest. Nendest kujunes raamatukogus näitus. Oli vahva!

RAAMATUKOGUTUND: MEIE METSA LOOMAD

11. aprillil toimus laste lugemissaalis raamatukogutund Meie metsa loomad. Kuulasime lastega loomade hääli ja vaatasime multifilme metsloomadest. Rääkisime sellest, kuidas loomad toitumise järgi jagunevad. Tunni lõpus sai iga laps joonistada oma lemmikloomad.

PILTE KEVADISTEST SÜNDMUSTEST

Maardu Linna Raamatukogu

RAAMATU „TEISEL LIINIL“ ESITLUS

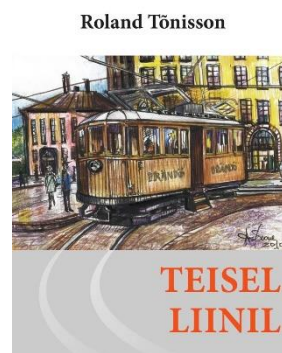
HARJU MAAKONNARAAMATUKOGUS

11. aprillil esitles Harju Maakonnaraamatukogus oma raamatut „Teisel liinil“ peamiselt vaimulikuna tuntud Roland Tõnisson. Raamatule inspiratsiooni sai ta töötades Soomes trammijuhina. Nimetatud raamatu mõtteline eelromaan on „Uus ilm“ (2008). Kohtumisel lugejatega tutvustas ta ka oma varem ilmunud teoseid. Soomes on ilmunud romaanid „Toisella Linjalla“ (2016) ja „Osasto no 26“ (2015), Eestis lühijuttude kogumik „Tuuleväljad“ (2014), romaan „Gosudar“ (2016), „Ühe leegionäri päevik“ (2003), artiklite kogumik „Maarjamaa Kremli ja Pentagoni vahel“. Tema artikleid on avaldatud ajalehtedes „Postimees“, „Eesti Päevaleht“, „Linnaleht“ ja portaalil „Objektiiv“.

Oma harrastustena nimetas Roland Tõnisson ajalugu, kirjandust ja folkmuusikat.

Kohtumisõhtul musitseeris Andrus Hämäläinen, kes esitas omaloomingut Eesti poeetide tekstidele. Andrus on tuntud kui kitarrist, helilooja, pilliehitaja ja pillide restaureerija.

Roland Tõnissoniga saab lähemalt tutvuda tema koduleheküljel: www.rolandtonisson.ee, samuti tema blogi vahendusel.

Harju Maakonnaraamatukogu

KRISTIINA EHINI JA SILVER SEPA LUULE JA LAULUDE KESKPÄEV RAASIKU RAAMATUKOGUS

"AGA ARMASTUSEL ON METSALINNU SÜDA"

Kohtumist Raasiku raamatukogus Kristiina Ehiniga olime plaaninud juba päris kaua aega. Nüüd, seoses tema uue luuleraamatu "Aga armastusel on metsalinnu süda" ilmumisega, kavandasid Kristiina ja Silver ise kohtumisi üle Eesti. Loomulikult haarasime kohe võimalusest ja hakkasime läbirääkimisi pidama. Tulemusena sai sündmus teoks 20. aprillil, päev enne ülestõusmispühi nn vaikselt laupäeval. Tekkinud väikesed kahtlused publiku suhtes keskpäevase ürituse osas olid asjata. Meie raamatukogu mahutas ideaalselt helitehnika, kõik külalised ja esinejad parajalt väikesele esinemisalale. Kontakt publikuga oli vahetu, kuid just see tekitas mõnusalt sõbraliku ja romantilise õhkkonna. Silveril oli kaasas lisaks kitarrile väga erilisi isetehtud pille: suusa- ja naelapillid, viimaseid mitmes variandis. Iga pilli ja laulu juurde rääkis ta selle tekkeloo ja teisi huvitavaid lugusid, mis tema ellu on tulnud. Kristiina luges oma luuletusi, aga ka laulis Silveriga koos ja ühe laulu täiesti ilma saateta ja üksi. Nad jagasid publikuga kõike seda, mis parajasti neil südamel särises ja pinget ning mängurõõmu pakkus. Ettekandele tuli ka Silveri uus laul "Nõuan linnurahu!", mille sõnad on Kristiina raamatu üks tähtsaim tekst ja mis eksikombel raamatust välja jäi.

Kristiina kirjeldab oma uut raamatut "Aga armastusel on metsalinnu süda:

“Ühtäkki mõistsin, et minu elus on olnud kohtumisi inimeste, paikade, lindude-loomade, hetkede ja iseendaga, mis on mulle tähendusrikkad, kuid ununeksid siiski ühel päeval täielikult, kui ma neid luuletusteks ei kirjutaks. Just sellest äratundmisest ongi see luulekogu alguse saanud. Lähisuhted, laste ja vanemate kontakt, vajadus emakeelse kultuuriruumi järele, sõprade otsingud ja igapäevaelu mõtestamine on selle luulekogu tähtsaimad märksõnad.”

Kristiina ja Silveri esinemine oli imearmas ja see, mis nad loovad ja pakuvad, tuleb südamest.

"Ma tahan teada kas me peame vastu
siin hiigelkeelte laanes veel paar aastasada
Siin suuri libekeeli roomab vastu
kes söönud väikseid keeli riburada
...Kes naerab omas keeles nutma puhkeb

kui meie ingliskeelses nutiseadmes tukume
Ma tahan teada kas me keel on uhke
või siiski määratud on hukule"

Kristiina ja Silver

Külalised koos raamatukogu direktori Eha Altmäega

Eha Altmäe

Raasiku raamatukogu

ÖÖLUGEMINE LEHOLA RAAMATUKOGUS

3. mail toimus Lehola raamatukogus laste poolt oodatud öölugemine. Osalesid peamiselt 6. klassi õpilased, aga oli ka nooremaid. Lapsed valmistasid ette näidendi „Punamütsikese“ muinasjutu järgi ja kandsid selle ka kostümeeritult ette.

Külaline Harju Maakonnaraamatukogust oli kaasa võtnud slaidiprogrammi seto kultuurist. On ju 2091. aasta eesti keele aasta, kuid Eestimaa eri paigus räägitakse ka erinevaid murdekeeli. Tutvustamisele tuli Kagu-Eesti seto kultuur: piltide juurde sai räägitud taluarhidektuurist, rahvalaulust (seto leelo on kantud UNESCO kultuuripärandi nimekirja), omapärastest rahvariietest ja ehetest, usukommetest ja kirikutest (sealkandis on vene õigeusk), samuti vahvast traditsioonist: Seto Kuningriigi päevast, mis on väga populaarne üritus alates 1994. aastast. Nii mõnelgi lapsel oli Setomaa külastusest muljeid või sugulussidemed selle kandiga.

Lugesime koos Seto aabitsat ja mõistatasime setokeelsete sõnade tähendust eesti keeles. Vahva variandi pakkus välja üks särtsakas tüdruk – nimelt sõnale „suuliim“ temapoolne tõlgendus oli, et kuna tema suu üldse kinni ei seisa, siis see on liim tema suu sulgemiseks. Tegelikult on see toit, kuhu hakitakse hapukoosse rohelist sibulat, muna, marineeritud kurki, kuivatatud peipsi tinti.

Üles oli pandud väike näitus vanadest seto käsitööesemetest, mis pärit erakogudest ja millel omanikele isiklik emotsionaalne tähendus.

Lapsed said moodustada luulekogude pealkirjadest omad versioonid. Need on nüüd tutvumiseks kõigile üleval raamatukogus. Mängiti mängu ja einestati koos. Ei puudunud ka maitsev tort. Küllap tore õhtu ja koolimajas ööbimine tõi kaasa rohkesti muljeid.

väike käsitöönäitus

lapsed „luuletamas“

maitsev tort

Lehola raamatukogus käis Lea Mäeste

Harju Maakonnaraamatukogu

LASTERAAMATUKOGUDE KOGEMUSTETUUR TARTU OSKAR LUTSU NIM LINNARAAMATUKOGUS 21. MAIL

ERÜ lasteraamatukoguhoidjatel on tekkinud tore traditsioon külastada raamatukogusid lastetöö kogemuste saamiseks. Seekord koguneti Tartu Oskar Lutsu nim Linaraamatukogu laste- ja noorteosakonda, mille juhatajaks on Ädu Neemre. Ädu pälvis eelmise „Aasta lasteraamatukoguhoidja“ tiitli.

Raamatukogu viib läbi lastele muinasjutuhommikuid: iga kuu on uus teema. Maikuul oli teemaks söök (nt Lugu poisist, kes tahtis rohkem juustu). Lasteaedasiid teavitatakse meili teel, ka jagatakse osakonnas flaiereid.

Seemneraamatukogu on tartlaste hulgas väga populaarne. Lastele saab selle raames tutvustada aiandust ja põllukultuure, äraarvamismängudega õpitakse seemneid tundma.

Lugejatele on kasutada lõikemasinad, mille erinevate lõiketerade ja dekstuurplaatidega saab teha paberile mitmesuguseid pindu ja väljalõigetega kaunistada paberkaarte. Laste poolt leiab see palju kasutamist

3-D pliiats töötab nagu liimipulk. Kassetid on valmistatud loodussõbralikust materjalist ja lastesõbralikud ka selle poolest, et ei sisalda kuumi osasid. Uudne pliiats aitab kaasa laste loovuse arendamisele.

Tehnikaosakonnas saab kasutada 3-D printereid. Neile on antud lustakad nimed Mõhk ja Tõlpa.

Lasteosakonnas oli Gerri Orgma autorinukkude näitus. Kunstnikku on aidanud tema tööde teostamisel ehituspood, anatoomiaõpik, kirjandusklassika ja muidugi tema enda fantaasia. Iga nukk jutustab oma isikupärast lugu.

Tartu Linnaraamatukogu muusikaosakonnas on populaarne pillide laenutamine, neile on tekkinud lausa järjekord. Tänu pillilaenutusele hoogustus ka noodilaenus.

Kokkuvolditav klaver on osutunud väga nõutavaks.

Keelekohvikud on raamatukogus mõeldud kõigile vanuserühmadele. Ka lapsed erinevatest keeleruumidest käivad eesti keelt omandamas. Lähenemine keeleõppele on vabas vormis vestlus. Teemad on seinast sein, tihti korraldatakse töötubasid uute väljendite omandamiseks.

Kohal käis Reet Altma, vahendas Lea Mäeste

Harju Maakonnaraamatukogu

Fotod Reet Altma

LUGEMISBINGO VIIMSI RAAMATUKOGUS 17. 01. – 31. 05. 2019

Viimsi Raamatukogus toimus 17. jaanuarist 31. maini täiskasvanutele mõeldud lugemisbingo, mis oli pühendatud eesti keele aastale. Eesti keele aastaga tähistatakse eesti keele seadustamist riigikeelena sajand tagasi. Jaanuar oli kirjanduse kuu ja ka meie lugemisprogramm oli pühendatud eesti kirjandusele. Lugemisbingo programmi eesmärgiks oli laiendada silmaringi ja vaadata kaugemale meie tavapärastest lugemisharjumustest.

Lugemisbingos osalemiseks tuli raamatukogust küsida lugemisbingo pass, tutvuda mänguväljaga ja valida enda maitse järgi eesti autori raamat, mis mõnda bingoruutu sobiks. Meelepärast lugemist oli võimalik valida 25 erineva kategooria vahel nagu näiteks reisiraamat, armastuslugu, fantaasiaraamat, memuaar, luulekogumik jne. Väljale vastavaid raamatusoovitusi jagasid raamatukoguhoidjad. Raamatu läbilugemisel tuli täita lühike küsimustik, et loosimises osaleda. Igal nädalal toimusid vaheloosimised, milles oli võimalik võita erinevaid raamatukogu logoga meeneid. Kui lugeja sai täis BINGO ehk rea (horisontaalis või vertikaalis), diagonaali või nurgad, osales ta peaauphinna loosimises.

Lugemisbingost võttis osa 15 lugejat. Seitsmel osalejal õnnestus saada bingoruudustikus täis rida, diagonaal või nurgad, seega pääsesid nad lõppmängu. Peaauphinna võitja sai omale loosi tahtel Apollo raamatupoe 30 € kinkekaardi. Üks lugeja võitis täismängu ehk luges läbi kõik bingoruudustikus olevad kategooriad. Eriauhinna on selle suurepärase saavutuse eest Viimsi Raamatukogu logoga mälupulk. Õnnitleme võitjaid ja täname kõiki osalejaid!

Sandra Rohesalu

Viimsi Raamatukogu

VASALEMMA RAAMATUKOGU MAIKUU SÜNDMUSED

Koduloolise idee teostumine näituseks võttis üksjagu aega. Üleskutse oli kogukonnale edasi antud ja esemeid kogunes parasjagu.

16. mail avati Vasalemma Raamatukogus näitus XX sajandi tarbeesemetest (mõned esemed on pärit XIX sajandist) ja seoses näitusega toimus 16. mail ka Vasalemma Lasteaia Sajajalgne ning Vasalemma Noortekeskuse laste ja noorte külaskäik Vasalemma Raamatukogusse.

Külaskäigu raames tutvuti vastavatud kodulooteemalise näitusega ning toimus ettelugemine. Vasalemma Lasteaia Sajajalgne ja Vasalemma Noortekeskuse lapsed ja noored lugesid luuletusi ja proosapalasisid 1930ndatel Julius Oro toimetatud ja väljaantud lasteajakirjast „Laste Rõõm“.

Laste külaskäik raamatukogusse toimus koostöös Vasalemma Noortekeskusega ning ürituse ettevalmistamisel ja planeerimisel oli toeks ja abiks Vasalemma Noortekeskuse noorsootöötaja Kättriin Rootsmann.

Sille Orgla

Vasalemma raamatukogu

LÄTI ÕHTU KOSEL

Mõte korraldada just Läti õhtu sai alguse meie vallas elava Gunta Randlaga seoses. Gunta on meie raamatukogu suur sõber, tänu temale on eelnevatel aastatel toimunud raamatukogus palju huvitavaid kohtumisi ja näitusi. Tahtsime omaltpoolt tänada teda ja soovida õnne suure tunnustuse – Vabariigi presidendi autasu puhul.

Varem oli raamatukogus väljas olnud raamatunäitus ``Ei saa me läbi Lätita``, mis tekitas lugejates huvi. Saime aru, et huvi Läti vastu on eestlaste seas midagi enam kui nn alkoholiralli.

Arutelude käigus jõudsime ka selleni, et Contra on ju tõlkinud läti keelest eesti keelde ning küllap temalt kuuleksime rohkem läti kirjandusest. On teada ka tema sidemed ja suhted Lätiga.

Otsustasimegi õhtu korraldada kahe külalisega. Nädal enne panime välja mõlemat külalist tutvustava raamatunäituse. Pean ka ütlema, et kahtlesin ja olin üpris murelik, kuidas kaks nii temperamentset inimest küll koos esinema sobivad, kuid minu hirmud olid üleliigsed. Õhtust kujunes väga sõbralik ja humoorikas sündmus. Meie külalised rääkisid Lätist ja lätlastest, võrreldi eesti ja lätikeelseid sõnu, räägiti kommetest. Contra sai isegi oma laulujoru ajada... Aeg lausa lendas. Contra tahtis õhtul veel ikka Tallinnasse jõuda, vaatamata sellele, et Gunta kutsus enda juurde sauna...

Seekord saime meie lugejatele pakkuda mõnusa ja õdusa kevadõhtu, millega jäime ka ise väga rahule.

Sirje Bärg

Kose raamatukogu

LAPSPÕLV ON TORE AEG

Lastekaitsepäevale pühendatud muusikakooli ja algkooliõpilaste ühiskontsert

PROJEKTIPÄEV

4. juunil toimus Kose Gümnaasiumi algklasside projektipäev. Kose Raamatukogus osales töötoaga "Raamatu ajarännak läbi Kose", kuhu ootasime õpilasi, kes ei pelga õues viibimist ja kõndimist. Koos 10 tubli kõndijaga läbisime rohkem kui 7000 sammu ja vaatasime üle kõik raamatuga seotud kohad Kosel.

Käisime Kose 111-aastase raamatukogu 11 asupaigast kümnes. Kõik 10 külastatud kohta said ka pildile jäädvustatud võimalikult samast kohast, kust on võetud ajaloolised fotod. Mõni maja seisab aastaid sama koha peal ja samas seisus, mõni on läbinud põhjaliku uuenduskuuri, kuid mõni paik on tundmatuseni muutunud - raamatukogu maja pole enam olemaski. Lisaks külastasime Kose kiriku muuseum-raamatukogu, kus võib näha vanimaid raamatuid Kosel ning peatusime raamatukaupluste asukohtades. Oli huvitav teada saada, kuidas Kose aegade jooksul muutunud on.

Sirje Bärg

Kose raamatukogu

ARDU HARUKOGU ON NÜÜD AVATUD LAIENDATUD JA REMONDITUD RUUMIDES

Kohe pärast valdade ühinemist oli mulle selge, et Ardu raamatukogu peab saama avaramad ja kaasaegselt remonditud ning sisustatud ruumid. Pärast mitmeid aastaid/2014-2019/ poliitikute kemplemisi saime maikuu alguses uued ruumid pidulikult avada.

Raamatukogu sai juurde üle 50m² pinda. Et raamatukogu suured avarad aknad on lõunapäikeses, oli igal suvel probleemiks liigne kuumus. Remondi käigus paigaldati kolm konditsioneer, mis tagavad töötajale inimväärsed tingimused.

Kui varem oli lastel väga vähe ruumi, siis nüüd on neil võimalus raamatukogus nii lugeda, mängida kui ka sõpradega kokku saada. Avaras ja heledas fondiruumis on uued riiulid, lugemislauad, toolid.

Kohalike meistrite valmistatud laenutuslett ja arvutilauad on rõõmsavärvilised ja kaasaegsed. Raamatukogu remondi teostas kohalik ehitusfirma Varitec Ehitus OÜ. Koostöö nende noorte meestega sujus suurepäraselt, võimaluse piires arvestati kõigi meie ettepanekute ja soovidega.

Raamatukogu välja- ja sissekolimisel olid suureks abiks töömehed Kõue Varahaldusest, kohalikud vabatahtlikud proud ja kolleegid teistest valla raamatukogudest, kelle töökust ja järjekindlust tuleb ainult tänada.

Avamispäeval olid tervitamas nii vallavalitsuse esindajad, lugejad, vabatahtlikud, kui ka kohaliku lehe toimetaja.

Suur rõõm ja rahulolu on hinges, seda nii raamatukoguhoidjal kui ka minul. Ardu raamatukogu lugejad said kaasaegse raamatukogu. Loodan väga, et edaspidi lisandub ka kasutajaid, praegu on külastajaid küll rohkesti.

Pildil (keskel) Kose raamatukogu direktor Sirje Bärg ja Ardu harukogu raamatukoguhoidja Maarika Liepkalns

TÄNUÕHTUL KOSE-UUEMÕISA KÜLAKESKUSES

9. mail toimus Kose-Uuemõisa Külakeskuses tänuõhtu Kose-Uuemõisa raamatukogu lugejatele. Oma suureks üllatuseks sain kutse minagi. Et minu tee raamatukokku algas juba nelja- aastaselt ja raamatud on saatnud mind läbi elu, siis ei osanud arvatagi, et keegi võiks mind selle eest tänada.

Õhtu möödus meeleolukalt. Kaetud oli kohvilaud suupistete ja värskendavate jookidega. Eeskavas esinesid meile võrratud Ravila Laulustuudio laululapsed. Laudkondadele korraldati ajusid tööle panev mäng, kus ümbrikust leitud sõnadest tuli kokku panna vabas vormis jutuke või luuletus vastavalt sellele, kuidas kellelgi fantaasia lendab. Koostatud tekstid on välja pandud Kose-Uuemõisa raamatukogus, kus igaüks võib nendega tutvuda. Hiljem loeti veel kohvi kõrvale ette mõistatusi ja vesteldi erinevatel teemadel. Kõik kutsutud said ka kauni tänukirja Kose-Uuemõisa raamatukogu poolt. Rõõm oli tõdeda, et kutsutute hulgas oli ka lapsi ja noori, mis omakorda näitab, et lugemine ei ole kindlasti kaduv kunst ja paberkandjale kirja pandu pakub ikka veel konkurentsi e-lugeritele. Selles on kindlasti oma osa ka meie raamatukogus korraldatavatel üritustel lastele, mis tekitavad huvi raamatute ja lugemise vastu üleüldiselt.

Aitäh meie tublidele raamatukogu töötajatele Piretile ja Rainale, kes sellise tore tänuõhtu korraldasid!

Natuke lähemalt ka meie laudkonnast, kes koosnes enamjaolt Kose-Uuemõisa raamatukogus koos käivast väikesest kirjandusklubist. Saame kokku kord kuus ja arutleme eelnevalt kokku lepitud teemal. Selleks võib olla kas keegi värskelt esile tõstetud või hoopis kauaaegsetest kirjanikest, lihtsalt huvi pakkuv teema või kirjandusvorm. Ja kui kindlat teemat ei ole, siis arutame kohvi- või teetassi juures istudes maailmaasju ja loeme ette emotsioone tekitanud luuletusi ning katkeid erinevatest kirjatükkidest. Alati leidub kellelgi hea soovitus mõne huvitava raamatu lugemiseks. Igal juhul on see meeldivaks värskenduseks igapäevaelule. Hetkel oleme suvepuhkusel, et siis sügisel uute ja huvitavate mõtetega jälle kokku tulla.

Maret Lokotar, lugeja

Kose-Uuemõisa raamatukogu

MAARAAMATUKOGUHOIDJATE SUVESEMINAR-LAAGER 11. JUUNI – 13. JUUNI JÄRVAMAAL

Seekord siis Järvamaal ja juba 28. korda. Kogunesime Järvamaa Keskraamatukogus. Raamatukogu asub kooliga ühes majas ja kolmel korrusel (majas on lift!): 1. korrusel teenindusosakond; 2. korrusel lasteosakond, komplekteerimine; 3. kunsti- ja muusikaosakond ja saal. Meid oli tulnud tervitama Paide abilinnapea Anneli Tumanski.

Keskraamatukogu direktor Jane Kiristaja tegi ülevaate Järvamaa raamatukogudest. Järvamaal on 3 valda ja 26 raamatukogu. Järva vallas on ees ootamas raamatukogude ühendamine valla keskraamatukogu juhtimise alla. Käivad läbirääkimised, kuidas seda oleks otstarbekas korraldada.

Ühispile Järvamaa Keskraamatukogu ees.

Saabumispäeva veetsime Paide linnas. Külastasime Wittensteini Ajakeskust linnusemäel. Ajakeskuses saab Ajamasinaga läbida Eesti ajaloo erinevaid ajastuid.

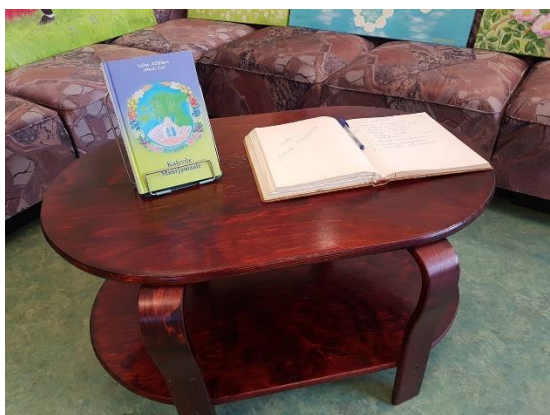
Järvamaa muuseumis tegi meile väga põhjaliku ülevaate muuseumi teadusjuht Ründo Müls. Muuseumis on tohutult eksponaate eri ajastutest, alates kivikirvestest kuni kaasaja ehk nõukogude aja asjadeni välja. Üks huvitav nurk on Paide kunagise linnapea ja apteekri Oskar Wilhelm Brasche vahakuju ja Eesti ühe täiuslikuma apteegitarvikutega väljapanek.

Paidet on esmakordselt kirjalikes allikates mainitud 1265.a , mil Liivi ordumeister Konrad von Manderni valitsusajal alustati ordulinnuse rajamist.

Teine laagripäev oli peamiselt raamatukogude päralt. Alustasime Amblast, kus rahvamajas andis Järva valla kultuuritöö spetsialist Triin Väin ülevaate vallast ja rääkis teemal „Järva valla raamatukogud pärast omavalitsuste reformi“. Kord kuus ilmub ülevallaline „Järva Valla Leht“, mille kaudu saab kaasata kogukonda. See on valla elanikele ja valla ettevõtetele kuulutuste lisamiseks tasuta. Info jagamiseks kasutatakse ka raadio abi. Esimesena Eestis valmis Järva valla äpp.

Ambla raamatukogu juhataja Eleri Kang on olnud ametis 8 kuud, aga hästi sisse elanud. Ta töötab osalise tööajaga ja seda ka Käravete raamatukogus. Raamatukogus oli Salme Allikheina maalinäitus „Kalevite Maarjamaal“.

Eleri Kang

Järgmisena sõitsime Järva-Jaani, et külastada sealset raamatukogu. Raamatukogus töötavad juhataja Merike Kanarbik ja raamatukoguhoidja Tiiu Hallimäe. Kuigi raamatukogus napib ruumi, on siiski leitud nurgake laste lugemispuu jaoks. Aasta algusest kuni mai lõpuni kestis 1.- 4. kl lugemismäng „Loeme puu lehte“: iga loetud raamat sai oma lehekese lapse nimega.

Koeru rahvamajas vaatasime slaidiprogrammi Koeru kultuurielust, tutvustas seda kultuurimaja direktor ja JKN esimees Eva Linno. Koeru rahvas tegeleb palju rahvatantsuga, rühmi on igas vanuserühmas. Koeru laulupidu toimub üle kahe aasta ja kohalikke lauljaid on 200 ringis. Kohalikuks uhkuseks on muusikakool, kus õpib 50 õpilast. Noorte endi algatusel loodi segakoor.

Uhkust tuntakse, et Koeru kirik sai eelmisel aastal Saksamaal valmistatud kellad, mis töötavad automaatika pealt.

Raamatuklubi „Vaimuvalgus“ (sai alguse 1975.a) tutvustas selle eestvedaja Herbert Last. Eriliseks teeb selle muidugi ka meeste luuleklubi, kuhu on haaratud mehi mitmesugustelt erialadelt. Raamatuklubi eestvõttel toimub juba aastaid Kalju Lepiku (7.10.1920 – 30.05.1999) nimeline luulevõistlus. Aastast 1993 on Kalju Lepik klubi auliige. Võistlusest võtavad osa hobiluuletajad 3 vanusegrupis. Žüriisse on kaasatud ka Eesti luuletajad. Igal aastal annetas Kalju Lepiku lesk Asta Lepik raha ja sellega premeeritakse võitjaid.

Koeru raamatukogu ja Raamatuklubi on vägagi tihedalt seotud, sest raamatukogu juhataja Malle Last ja Herbert Last on abikaasad. Raamatukogu on küll väike, kuid üdini täidetud kultuuriloolise materjaliga. Raamatukogus olid väljapanekus „Vaimuvalguse“ koostatud ja välja antud trükised. Väga sisukalt oli kujundatud Lydia Koidula suguvõsa stend. Koostöös korraldatakse kirjanduslikke üritusi ja väljasõite.

1999.a peale Kalju Lepiku lahkumist avati Koerus tema mälestuskivi.

Pildil paremal raamatukogu juhataja Malle Last

Kareda Peetri raamatukogu asub multifunktsionaalses majas koos kooli, vallaametnike ja arstipunktiga. Meile iseloomustati raamatukogu sõnaga „avatud“ ja seda ta ka oli, sest astudes majja, oledki otse raamatukogus. Ruumist edasi saab arstipunkti ja vallaametnike juurde.

Kuigi raamatukoguhoidja Terje Kuusmann töötab osalise tööajaga, pidi selline korraldus toimima. Sisuline koostöö toimib väga hästi kooliga. Ka meie külastuse ajal oli raamatukogus laste käsitöö ja kunstinäitused.

Järgmine külaskäik viis meid Viisu raamatukokku. Raamatukogu kolis 2009 renoveeritud Viisu rahvamajja. Maja asub kesk rohelist ja on ümbritsetud korrastatud pargiga, kus ei puudunud ka veesilmad. Meie külaskäigu päeval valmistus rahvamaja oma 10. sünnipäevapeoks ja käisid hoogsad ettevalmistused. Raamatukogu ja rahvamaja hingavad täiesti ühes rütmis.

Piltidel rahvamaja ja suvine miniraamatukogu, vasakul raamatukogu juhataja Malle Maimann

Seidla tuulik pärineb 18. sajandist ja oli mõisa omand. Seidla tuulik on üks vähestest hollandi tüüpi tuulikutest Eestis. Tuulik on vahetanud omanikke, kuid alates 2005.a on see MTÜ Seidla Tuuleveski kätes. 2009.a restaureeriti tuulik põhjalikult, kasutada tuli ka Hollandi spetsialistide abi. Tuulik on töös ja jahvatab jahu ning toodab kruupe. Muuseas saab siit oma leivaküpsetamisjahu Põhjaka Restoran.

Põhjaliku tutvustuse tuuliku ajaloost tegi üks omanikke Hannu Lamp. Soovijad võisid turnida tuuliku kõige ülemisele korrusele. VT: www.seidlatuulik.ee

Hannu Lamp

Järvamaal olles tuleb ikka Tammsaare-mail ära käia. Allakirjutanu oli seal muide esimest korda. Peab ütlema, et oli teavet, millega tutvuda ja ka avarat vaadet, mida imetleda.

Kirjaniku vanemad saabusid Tammsaare väljamäele Viljandimaalt 1879.a. Anton sündis perre neljanda lapsena ja oli sünnitaluga seotud esimesed paarkümmend aastat. Küll on ta aga jäädvustanud oma loomingusse sealsed olud, inimesed ja looduse.

Ametlikult avati kirjaniku venna Augusti ehitatud majas muuseum 30. jaanuar 1958. Ainsana on säilinud isa Peetri ehitatud ait, teised hooned on juurde ehitatud.

Vargamäel asub ka Järvamaa kultuurihiis, kus kasvab üle 100 puu. Kultuurihiies kasvavad Järvamaa kultuuripreemia laureaatide istutatud puud. Alguse sai traditsioon 1992.a.

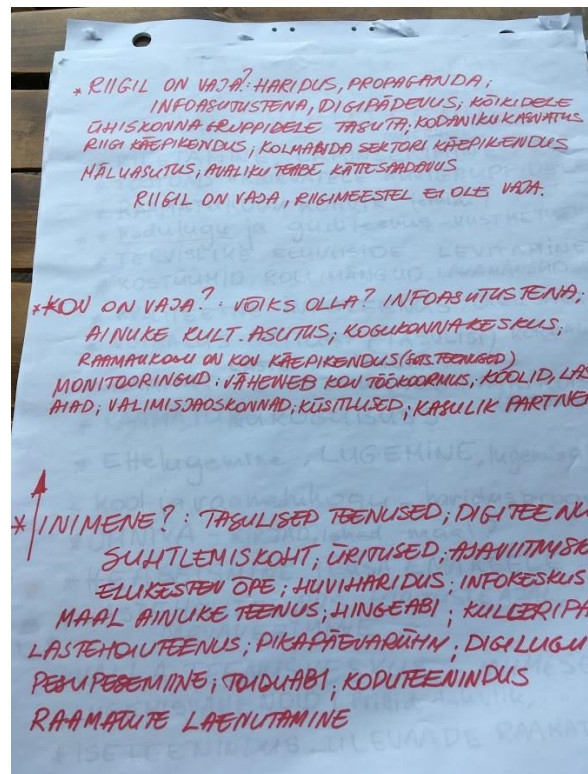
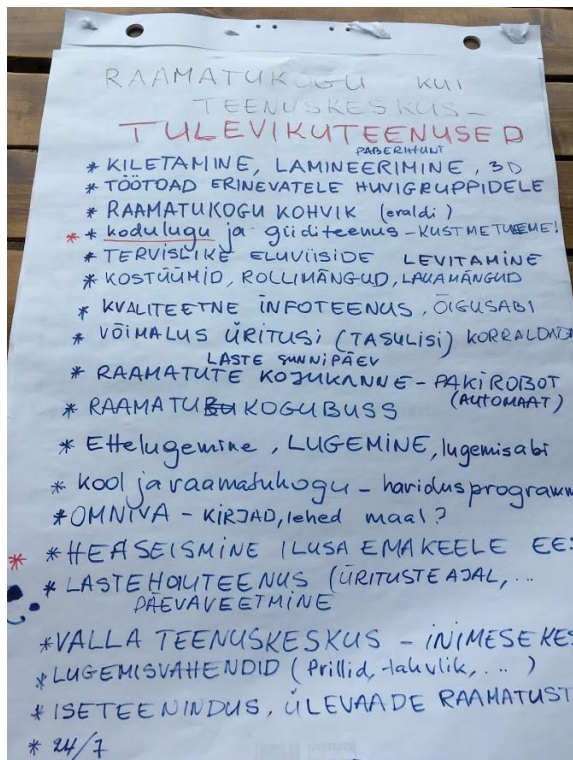

Jääd üle veel tänada Valgehobusemäel meile meelelahutust pakkunud Alburahva Teatrit, kes naerutas meid päris südamest oma lustaka looga „Sangadega saunamees“ ja Kaja Kraavi koos muusikutega. Nende karmoškamäng oli kaasahaarav ja pani tantsu keerutama.

Vahva koht oli ka Kilplala, kus meile teisel päeval lõunasuppi pakuti. Pargis jalutades võis kohata äraspidiseid objekte ja suveniirideks kaasa osta vahvaid kujusid või kolme sangaga kruuse.

Siinkohal kaks näidet maailmakohviku stiilis arutelude tulemustest: 1. teema - Raamatukogu kui teenusekeskus – tulevikuteenused; 2. teema – Kas raamatukogu peaks olema pildil? Kellele on raamatukogu vaja?

Arutlusel oli veel kaks teemat: - Koostöö erinevate asutustega (kool, noortekeskus, külaselt jt); - Raamatukogu turundus ja avalikud suhted.

Ööbimiskohaks oli meile valitud metsade rüpes Mägede külas asuv Valgehobusemäe Suusa- ja Puhkekeskus. Keskus pakub tegevusi igaks aastaajaks nii spordiharrastajatele kui puhkajatele. Saime väga meeldiva vastuvõtu osaliseks.

Kui kolmanda päeva lõunasöök söödud, oligi aeg laagrilipu langetamiseks ja ees ootas kodutee. Aitäh korraldajatele Järvamaa Keskraamatukogust! Kohtumiseni järgmisel suvel Saaremaal!

Fotod ERÜ maaraamatukoguhoidjate seksiooni FB

Lea Mäeste

Harju Maakonnaraamatukogu

JUUNI

Leelo Tungal

**Kui kollane võilill on päike -
soe lillelõhn juures on tal.
Sa endale tundud nii väike
nii puude kui päikese all.**

**Suur heinakõrs sulle on suuni,
kuid putuka jaoks on ta puu...
On heinakuu, jaanikuu, juuni -
kuum maasikamaitsemiskuu!**

ÕNNITLUSED SÜNNIPÄEVALASTELE!

Aitäh kõigile, kes infolehe valmimisele kaasa aitasid!

Infolehe koostas: Lea Mäeste